

Dz. U. 2023 poz. 658**USTAWA**

z dnia 8 lutego 2023 r.

o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia¹⁾

Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb przyznawania oraz wypłaty świadczenia pieniężnego przysługującego członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, zwanego dalej „świadczeniem pieniężnym”, a także organy właściwe w tym zakresie.

Art. 2. 1. Świadczenie pieniężne przysługuje członkom rodziny funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku z:

- 1) wykonywaniem obowiązków służbowych w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, jeżeli funkcjonariusz lub żołnierz zawodowy:
 - a) podejmował czynności operacyjno-rozpoznawcze lub dochodzeniowo-śledcze albo interwencje w celu ochrony osób lub mienia, przywrócenia porządku prawnego, bezpieczeństwa i porządku publicznego lub ratowania życia lub zdrowia ludzkiego,
 - b) uczestniczył w fizycznej ochronie osób lub mienia,
 - c) brał udział w działaniach ratowniczych lub akcji ratowniczej,
 - d) realizował czynności w zakresie bezpośredniej ochrony i opieki nad osadzonymi,
 - e) realizował działania bojowe, w tym kontrterrorystyczne w rozumieniu ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632),
 - f) podejmował czynności związane z ochroną granicy państwowej, dokonywaniem kontroli ruchu granicznego lub zapobieganiem i przeciwdziałaniem nielegalnej migracji,
 - g) wykonywał prace podwodne na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego,
 - h) realizował czynności w składzie personelu latającego;
- 2) podjęciem poza służbą czynności związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku publicznego lub czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, skutkujących narażeniem własnego życia lub zdrowia;
- 3) pełnieniem służby przez funkcjonariusza w strefie działań wojennych albo w strefie konfliktu zbrojnego w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w składzie polskich kontyngentów do misji specjalnych organizacji międzynarodowych, w Policji, w Straży Granicznej, w Służbie Ochrony Państwa, w Agencji Wywiadu, w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego lub w Służbie Wywiadu Wojskowego

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawę z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, ustawę z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawę z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich, ustawę z dnia 28 listopada 2014 r. o komisjach lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej oraz ustawę z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych.

albo delegowaniem do pełnienia służby poza granicami państwa w kontyngencie utworzonym do realizacji zadań określonych w przepisach ustawowych;

- 4) pełnieniem służby przez żołnierza zawodowego w strefie działań wojennych w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa związanych z realizacją celów, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 396 oraz z 2022 r. poz. 655).

2. Świadczenie pieniężne przysługuje również członkom rodziny funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych innych niż wymienione w ust. 1 w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, którzy zaginęli w związku z okolicznościami, o których mowa w ust. 1 lub 2.

Art. 3. 1. Za członków rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych uprawnionych do świadczenia pieniężnego uważa się małżonka, dzieci i rodziców funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych.

2. Za dzieci funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych uważa się dzieci własne, dzieci małżonka, dzieci przysposobione oraz przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka.

3. Dzieciom funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych prawo do świadczenia pieniężnego przysługuje, jeżeli:

- 1) nie ukończyły 18. roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły – 24. roku życia albo 25. roku życia, jeżeli odbywają studia w szkole wyższej, a ukończenie 24. roku życia przypada na ostatni lub przedostatni rok studiów, albo
- 2) stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz niezdolne do samodzielnej egzystencji przed osiągnięciem wieku określonego w pkt 1.

4. Za rodziców funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych uważa się również osoby przysposabiające.

5. Rodzicom funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych prawo do świadczenia pieniężnego przysługuje po uzyskaniu przez nich prawa do emerytury lub renty, lub uposażenia w stanie spoczynku, lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach albo po ukończeniu w przypadku kobiet 60 lat, a przypadku mężczyzn 65 lat. Świadczenie pieniężne przysługuje rodzicom również w przypadku, gdy stali się całkowicie niezdolni do pracy oraz niezdolni do samodzielnej egzystencji przed osiągnięciem wieku określonego w zdaniu pierwszym.

Art. 4. 1. Świadczenie pieniężne przysługuje w wysokości:

- 1) 100% przeciętnego uposażenia odpowiednio funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego – w przypadku małżonka albo każdego dziecka, które nie posiada obojga rodziców (sierota zupełna);
- 2) 50% przeciętnego uposażenia odpowiednio funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego – w przypadku każdego innego, niż wymienione w pkt 1, dziecka funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego oraz każdego rodzica funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego.

2. Przez przeciętne uposażenie funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego rozumie się obowiązujące na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego datę złożenia wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego przeciętne uposażenie, o którym mowa w:

- 1) art. 99 ust. 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.²⁾), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Policji;
- 2) art. 103 ust. 3 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, z późn. zm.³⁾), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Straży Granicznej;
- 3) art. 85 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1969 oraz z 2023 r. poz. 240, 347 i 641), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym strażaku;
- 4) art. 114 ust. 3 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2022 r. poz. 557, 1488 i 2185 oraz z 2023 r. poz. 240 i 347), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencji Wywiadu;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 289, 347, 535 i 641.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1115, 1855 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 261, 289, 347, 547 i 641.

- 5) art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1900 oraz z 2023 r. poz. 240 i 347), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
- 6) art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1328 oraz z 2023 r. poz. 347), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Służby Wywiadu Wojskowego;
- 7) art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2470 oraz z 2023 r. poz. 240, 347 i 641), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Służby Więziennej;
- 8) art. 223 ust. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 615, 556, 588 i 641), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Służby Celno-Skarbowej;
- 9) art. 162 ust. 14 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 66, z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 240, 347 i 641), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Służby Ochrony Państwa;
- 10) art. 65 ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o Straży Marszałkowskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1727 oraz z 2023 r. poz. 240, 347 i 641), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Straży Marszałkowskiej;
- 11) art. 430 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305 oraz z 2023 r. poz. 347 i 641), w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym żołnierzu zawodowym.

Art. 5. Świadczenie pieniężne podlega waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504, 1504 i 2461), z tym że waloryzacja, o której mowa w art. 88 tej ustawy, obejmuje świadczenia pieniężne osób:

- 1) którym prawo do świadczenia pieniężnego ustalono przed dniem 1 marca;
- 2) które nabyły prawo do świadczenia pieniężnego po funkcjonariuszach lub żołnierzach zawodowych zmarłych lub zaginionych nie później niż w ostatnim dniu lutego.

Art. 6. 1. W razie zbiegu prawa do świadczenia pieniężnego z prawem do emerytury lub renty, lub uposażenia w stanie spoczynku, lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Wybór świadczenia pieniężnego nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom przewidzianych w odrębnych przepisach.

2. W razie zbiegu prawa do świadczenia pieniężnego przysługującego rodzicom z prawem do emerytury lub renty, lub uposażenia w stanie spoczynku, lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach, z wyłączeniem renty rodzinnej lub uposażenia rodzinnego po tym samym zmarłym, co świadczenie pieniężne, wypłaca się świadczenie pieniężne oraz odpowiednio emeryturę lub rentę, lub uposażenie w stanie spoczynku, lub uposażenie rodzinne.

Art. 7. 1. Do świadczenia pieniężnego przysługuje dodatek pielęgnacyjny i dodatek dla sierot zupełnych na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Do świadczenia pieniężnego przysługują również dodatki inne niż wymienione w ust. 1 oraz zasiłki i świadczenia pieniężne, o ile zostały przyznane na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 8. 1. Prawo do świadczenia pieniężnego i jego wysokość ustala w formie decyzji:

- 1) w stosunku do członków rodziny funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej i Służby Celno-Skarbowej – organ emerytalny określony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 2) w stosunku do członków rodziny funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i żołnierzy zawodowych – wojskowy organ emerytalny;
- 3) w stosunku do członków rodziny funkcjonariuszy Służby Więziennej – organ emerytalny określony przez Ministra Sprawiedliwości.

2. Właściwy organ emerytalny wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, na wniosek uprawnionego członka rodziny lub jego przedstawiciela ustawowego, pełnomocnika albo opiekuna prawnego.

3. Do wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego załącza się:

- 1) dokument wystawiony przez przełożonego właściwego w sprawach osobowych stwierdzający, że śmierć funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego nastąpiła w związku z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach, o których mowa w art. 2 ust. 1 lub 2, albo
- 2) dokument wystawiony przez przełożonego właściwego w sprawach osobowych na podstawie decyzji odpowiednio ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Sprawiedliwości, Ministra Obrony Narodowej albo Szefa Krajowej Administracji Skarbowej stwierdzającej zaginięcie funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego oraz związek zaginięcia z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach, o których mowa w art. 2 ust. 1 lub 2, albo brak tego związku;
- 3) aktualny odpis aktu stanu cywilnego potwierdzający zaistnienie okoliczności uzasadniających złożenie wniosku;
- 4) inny dokument urzędowy potwierdzający zaistnienie okoliczności innych niż wymienione w pkt 1–3 uzasadniających złożenie wniosku.

4. Przełożony właściwy w sprawach osobowych może wystąpić do właściwych organów w celu uzyskania informacji o okolicznościach śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego w związku z podjęciem poza służbą czynności, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2. Właściwe organy są obowiązane do udzielenia informacji o okolicznościach śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego.

5. Właściwy organ emerytalny przyznaje świadczenie pieniężne od miesiąca złożenia wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego, lecz nie wcześniej niż od dnia spełnienia warunków do przyznania tego świadczenia.

6. W razie zgłoszenia wniosku o świadczenie pieniężne w miesiącu przypadającym bezpośrednio po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć lub zostało stwierdzone zaginięcie funkcjonariusza lub żołnierza zawodowego, świadczenie pieniężne przyznaje się od dnia śmierci lub zaginięcia, lecz nie wcześniej niż od dnia spełnienia warunków do przyznania tego świadczenia.

7. Decyzję w sprawie przyznania świadczenia pieniężnego doręcza się wnioskodawcy na piśmie.

8. Postępowanie o przyznanie świadczenia pieniężnego kończy się nie później niż w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie tego świadczenia.

9. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje zainteresowanemu odwołanie do właściwego sądu, według zasad określonych w przepisach części pierwszej księgi I tytułu VII działu III ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.⁴⁾).

10. W przypadku niewydania przez organ emerytalny decyzji w terminie określonym w ust. 8 zainteresowanemu przysługuje odwołanie do właściwego sądu, według zasad określonych w przepisach części pierwszej księgi I tytułu VII działu III ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

11. Jeżeli prawo do świadczenia pieniężnego zostało udowodnione, lecz wydanie decyzji ulega zwłoce z powodu niemożności ustalenia wysokości świadczenia lub innych okoliczności, właściwy organ emerytalny przyznaje osobie uprawnionej świadczenie w kwocie zaliczkowej zbliżonej do kwoty przewidywanego świadczenia.

Art. 9. 1. Świadczenie pieniężne wypłaca właściwy organ emerytalny, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

2. Świadczenie pieniężne wypłaca się w terminach przewidzianych dla wypłaty emerytur lub rent ze środków będących w dyspozycji właściwego organu emerytalnego.

Art. 10. Przy wypłacaniu świadczenia pieniężnego nie stosuje się przewidzianego w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zawieszania lub zmniejszania tego świadczenia w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

Art. 11. W zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 1626 i 2476 oraz z 2023 r. poz. 347 i 641) albo ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 2528 oraz z 2023 r. poz. 347).

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459, z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 289, 326, 403, 535, 556 i 614.

Art. 12. W ustawie z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 2287 i 2461) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 1 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:
„e) świadczenie pieniężne, o którym mowa w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. 658);”;

- 2) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Prawo do świadczeń pieniężnych ustalają i świadczenia wypłacają właściwe do spraw rent organy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, z wyłączeniem świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 2 pkt 1 lit. e.”;

- 3) po art. 50a dodaje się art. 50b i art. 50c w brzmieniu:

„Art. 50b. 1. Członkom rodziny żołnierza niezawodowego, którego śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, przysługuje świadczenie pieniężne na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się także do członków rodziny żołnierza niezawodowego, który zaginął w związku z okolicznościami, o których mowa w ust. 1.

3. Za członków rodziny uważa się osoby, o których mowa w ust. 1 i 2, w rozumieniu art. 3 ustawy, o której mowa w ust. 1.

4. Do ustalenia wysokości świadczenia pieniężnego stosuje się obowiązujące na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego datę złożenia wniosku przeciętne uposażenie, o którym mowa w art. 430 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305 oraz z 2023 r. poz. 347 i 641).

5. Prawo do świadczenia pieniężnego oraz jego wysokość ustala w formie decyzji wojskowy organ emerytalny.

6. Świadczenie pieniężne wypłaca organ emerytalny, o którym mowa w ust. 5.

7. Do spraw załatwianych w formie decyzji, o której mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepisy art. 5, art. 7, art. 8 ust. 2 i 4–11, art. 9 ust. 2 i art. 10 ustawy, o której mowa w ust. 1.

8. Do wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego załącza się:

- 1) dokument wystawiony przez przełożonego właściwego w sprawach osobowych stwierdzający, że śmierć żołnierza niezawodowego nastąpiła w związku z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, albo
- 2) dokument wystawiony przez przełożonego właściwego w sprawach osobowych na podstawie decyzji Ministra Obrony Narodowej stwierdzającej zaginięcie żołnierza niezawodowego oraz związek zaginięcia z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia;
- 3) aktualny odpis aktu stanu cywilnego potwierdzający zaistnienie okoliczności uzasadniających złożenie wniosku;
- 4) inny dokument urzędowy potwierdzający zaistnienie okoliczności innych niż wymienione w pkt 1–3 uzasadniających złożenie wniosku.

Art. 50c. W razie zbiegu prawa do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 50b, z prawem do emerytury lub renty, renty rodzinnej, lub uposażenia w stanie spoczynku, lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez członka rodziny, w rozumieniu art. 3 ustawy, o której mowa w art. 50b ust. 1, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Przez emeryturę lub rentę rozumie się łączną kwotę świadczeń emerytalnych i rentowych, w tym kwoty emerytur kapitałowych wypłacanych na podstawie ustawy o emeryturach kapitałowych, wraz ze wzrostami i dodatkami, z wyłączeniem dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz dodatków dla sierot zupełnych do rent rodzinnych; rentą lub rentą rodzinną jest również świadczenie pieniężne, o którym mowa w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. 658).”;

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2687 i 2745 oraz z 2023 r. poz. 28, 185, 326, 605 i 641.

- 2) w art. 21 w ust. 1 w pkt 154 w lit. f średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. g w brzmieniu:
„g) świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia;”.

Art. 14. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 2528 oraz z 2023 r. poz. 347) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do:

- 1) emerytury lub renty przewidzianych w odrębnych przepisach albo
 - 2) uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach, albo
 - 3) świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. 658)
- wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 1626 i 2476 oraz z 2023 r. poz. 347 i 641) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. 1. W razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do:

- 1) emerytury lub renty przewidzianych w odrębnych przepisach albo
 - 2) uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach, albo
 - 3) świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. 658)
- wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. Wybór świadczenia przewidzianego w odrębnych przepisach nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom policyjnym.”;

- 2) po art. 31 dodaje się art. 31a w brzmieniu:

„Art. 31a. Organy emerytalne, o których mowa w art. 32 ust. 1, ustalają lub wypłacają inne świadczenia, o ile przepisy szczególne tak stanowią.”;

- 3) w art. 32 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Minister właściwy do spraw wewnętrznych po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Szefa Agencji Wywiadu oraz Minister Sprawiedliwości, każdy w zakresie swojego działania, określają, w drodze rozporządzenia, organy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, zakres ich działania, stopień dysponenta środków, siedzibę organu, strukturę organizacyjną oraz sposób powoływania i odwoływania organu oraz jego zastępców, mając na uwadze zapewnienie prawidłowego wykonywania czynności związanych z ustalaniem prawa do zaopatrzenia emerytalnego i wysokości świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia oraz innych świadczeń.”;

- 4) uchyla się art. 48a.

Art. 16. W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 240 i 2476) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. W przypadku zbiegu uprawnień do renty socjalnej z uprawnieniem do renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. 658) kwota renty socjalnej ulega takiemu obniżeniu, aby łączna kwota obu świadczeń nie przekraczała 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Kwota obniżonej renty socjalnej nie może być niższa niż 10% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

2. Renta socjalna nie przysługuje, jeżeli kwota renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, przekracza 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

3. Osoba ubiegająca się o rentę socjalną bądź ją pobierająca jest obowiązana powiadomić jednostkę organizacyjną Zakładu przyjmującą wniosek bądź wypłacającą rentę socjalną o posiadaniu uprawnień do renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ust. 1, oraz organ emerytalno-rentowy wypłacający rentę rodzinną lub świadczenie pieniężne, o którym mowa w ust. 1, o posiadaniu uprawnień do renty socjalnej.”;

2) w art. 12:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy uprawnienia do renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 9 ust. 1, zostały ustalone przez organ emerytalno-rentowy, organ ten ustala, w drodze decyzji, wysokość renty socjalnej, wypłaca tę rentę, a w przypadku określonym w art. 9 ust. 2 odmawia wypłaty renty socjalnej lub wstrzymuje wypłatę tej renty.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku gdy organ emerytalno-rentowy ustali prawo do renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 9 ust. 1, jest obowiązany do powiadomienia Zakładu o przyznaniu tej renty lub tego świadczenia osobom pobierającym rentę socjalną.”;

3) w art. 12c ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. W przypadku gdy rentę socjalną wypłaca organ emerytalno-rentowy, wypłata następuje w tej samej formie, w której następuje wypłata renty rodzinnej lub świadczenia pieniężnego, o których mowa w art. 9 ust. 1, wypłacanych w zbiegu z rentą socjalną.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) w pkt 23 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1051), lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. 658),”;

b) w pkt 24 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia,”;

2) w art. 16a w ust. 8 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia,”;

3) w art. 17 w ust. 5 w pkt 1 w lit. a wyrazy „lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym” zastępuje się wyrazami „, , rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia”.

Art. 18. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, 2674 i 2770 oraz z 2023 r. poz. 605) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w ust. 1 w pkt 3 w lit. c na końcu dodaje się wyraz „lub” oraz dodaje się lit. d w brzmieniu:
„d) pobierające świadczenie pieniężne, o którym mowa w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. 658), jeżeli mają miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego UE lub EFTA lub Zjednoczonego Królestwa,”;
- 2) w art. 5 pkt 20 otrzymuje brzmienie:
„20) osoba pobierająca emeryturę lub rentę:
 - a) osobę objętą zaopatrzeniem emerytalnym lub rentowym, z wyłączeniem dzieci do 18. roku życia pobierających rentę rodzinną,
 - b) osobę pobierającą świadczenie pieniężne, o którym mowa w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, z wyłączeniem dzieci do 18. roku życia pobierających to świadczenie,
 - c) osobę pobierającą rentę socjalną albo rentę strukturalną na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2001 r. o rentach strukturalnych w rolnictwie (Dz. U. z 2018 r. poz. 872) lub ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2026 oraz z 2023 r. poz. 412),
 - d) osobę otrzymującą emeryturę lub rentę z zagranicy,”;
- 3) w art. 81 w ust. 8 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 16, jest kwota emerytury, renty lub świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 5 pkt 20 lit. b, pomniejszona o kwotę spłaty nadpłaty świadczenia, z wyłączeniem dodatków, zasiłków, świadczeń pieniężnych i ryczałtu energetycznego, ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla oraz deputatu węglowego, albo kwota uposażenia pobieranego w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego, kwota uposażenia pobieranego po zwolnieniu ze służby lub świadczenia pieniężnego o takim samym charakterze,”;
- 4) w art. 87 ust. 10h otrzymuje brzmienie:
„10h. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, inne właściwe organy emerytalne i rentowe wypłacające rentę rodzinną albo świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 5 pkt 20 lit. b, działając za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przekazują do centrali Funduszu dane dotyczące osób pobierających rentę rodzinną albo świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 5 pkt 20 lit. b, które nie ukończyły 18. roku życia, określone w art. 188 ust. 4 pkt 1, 3, 4, 7, 9 i 10, oraz datę, od której przysługuje wypłata renty rodzinnej albo świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 5 pkt 20 lit. b, i datę zaprzestania pobierania renty rodzinnej albo świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 5 pkt 20 lit. b.”.

Art. 19. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 581) w art. 2:

- 1) w pkt 17 lit. d otrzymuje brzmienie:
„d) utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1051), lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. 658),”;
- 2) w pkt 18 lit. d otrzymuje brzmienie:
„d) uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, lub świadczenia pieniężnego przyznanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia,”.

Art. 20. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.⁶⁾) w art. 50 w ust. 6 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) świadczenia pieniężnego, o którym mowa w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. 658);”.

Art. 21. W ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1425 i 2705) po art. 11d dodaje się art. 11e i art. 11f w brzmieniu:

„Art. 11e. 1. Członkom rodziny ratownika górskiego, którego śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przysługuje świadczenie pieniężne na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. 658).

2. Do ustalenia wysokości świadczenia pieniężnego stosuje się obowiązujące na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego datę złożenia wniosku przeciętne uposażenie, o którym mowa w art. 85 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1969 oraz z 2023 r. poz. 240, 347 i 641).

3. Prawo do świadczenia pieniężnego oraz jego wysokość ustala w formie decyzji organ emerytalny określony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. Świadczenie pieniężne wypłaca organ emerytalny, o którym mowa w ust. 3.

5. Do spraw załatwianych w formie decyzji, o której mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 5, art. 7, art. 8 ust. 2 i 5–11, art. 9 ust. 2, art. 10 i art. 11 ustawy, o której mowa w ust. 1.

6. Do wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego załącza się:

- 1) zaświadczenie podmiotu uprawnionego do wykonywania ratownictwa górskiego potwierdzające, że śmierć ratownika górskiego nastąpiła wskutek okoliczności, o których mowa w ust. 1;
- 2) aktualny odpis aktu stanu cywilnego potwierdzający zaistnienie okoliczności uzasadniających złożenie wniosku;
- 3) inny dokument urzędowy potwierdzający zaistnienie okoliczności innych niż wymienione w pkt 1 i 2 uzasadniających złożenie wniosku.

Art. 11f. W razie zbiegu prawa do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 11e, z prawem do emerytury lub renty, lub uposażenia w stanie spoczynku, lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez członka rodziny, o którym mowa w art. 3 ustawy, o której mowa w art. 11e ust. 1, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Wybór świadczenia pieniężnego nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom przewidzianych w odrębnych przepisach.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 28 listopada 2014 r. o komisjach lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 398) w art. 40 w ust. 1 wyraz „dwuosobowym” zastępuje się wyrazem „jednoosobowym”.

Art. 23. W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 615, 556, 588 i 641) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 182 w pkt 2 w lit. c kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) w przypadku stwierdzenia przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej zaginięcia funkcjonariusza na podstawie informacji przekazanej przez właściwe organy.”;

- 2) w art. 251:

a) w ust. 1 po wyrazach „W przypadku śmierci” dodaje się wyrazy „albo zaginięcia pozostającego w związku ze służbą”,

b) dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Wypłata odprawy pośmiertnej z powodu zaginięcia funkcjonariusza wyłącza wypłatę odprawy pośmiertnej w przypadku śmierci tego funkcjonariusza. Przepis stosuje się do świadczeń, o których mowa w ust. 5.”.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414 oraz z 2023 r. poz. 412 i 497.

Art. 24. W ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 194) po art. 13 dodaje się art. 13a i art. 13b w brzmieniu:

„Art. 13a. 1. Członkom rodziny strażaka ratownika OSP, którego śmierć nastąpiła w związku z udziałem w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej albo organizowanych przez Państwową Straż Pożarną ćwiczeniach, w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przysługuje świadczenie pieniężne na zasadach określonych w ustawie z dnia 8 lutego 2023 r. o świadczeniu pieniężnym przysługującym członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych, których śmierć nastąpiła w związku ze służbą albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia (Dz. U. poz. 658).

2. Do ustalenia wysokości świadczenia pieniężnego stosuje się obowiązujące na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego datę złożenia wniosku przeciętne uposażenie, o którym mowa w art. 85 ust. 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1969 oraz z 2023 r. poz. 240, 347 i 641).

3. Prawo do świadczenia pieniężnego oraz jego wysokość ustala w formie decyzji organ emerytalny określony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. Świadczenie pieniężne wypłaca organ emerytalny, o którym mowa w ust. 3.

5. Do spraw załatwianych w formie decyzji, o której mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 5, art. 7, art. 8 ust. 2 i 5–11, art. 9 ust. 2, art. 10 i art. 11 ustawy, o której mowa w ust. 1.

6. Do wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego załącza się:

- 1) dokument wystawiony przez komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej właściwego dla siedziby ochotniczej straży pożarnej strażaka ratownika OSP potwierdzający, że śmierć strażaka ratownika OSP nastąpiła wskutek okoliczności, o których mowa w ust. 1;
- 2) aktualny odpis aktu stanu cywilnego potwierdzający zaistnienie okoliczności uzasadniających złożenie wniosku;
- 3) inny dokument urzędowy potwierdzający zaistnienie okoliczności innych niż wymienione w pkt 1 i 2 uzasadniających złożenie wniosku.

Art. 13b. W razie zbiegu prawa do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 13a, z prawem do emerytury lub renty, lub uposażenia w stanie spoczynku, lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe albo wybrane przez członka rodziny, o którym mowa w art. 3 ustawy, o której mowa w art. 13a ust. 1, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Wybór świadczenia pieniężnego nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom przewidzianych w odrębnych przepisach.”

Art. 25. 1. Świadczenie pieniężne przysługuje również członkom rodziny, o których mowa w art. 3:

- 1) funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej, których śmierć albo zaginięcie nastąpiły w związku z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach, o których mowa w art. 2, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 2) żołnierzy zawodowych, których śmierć albo zaginięcie nastąpiły w związku z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach, o których mowa w art. 2, po dniu 31 lipca 1990 r., a przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 3) żołnierzy niezawodowych, o których mowa w art. 34 ustawy zmienianej w art. 12, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem czynności albo pełnieniem służby w okolicznościach zagrażających życiu i zdrowiu albo podjęciem poza służbą czynności ratowania życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia, po dniu 31 lipca 1990 r., a przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 4) strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych, których śmierć nastąpiła w związku z udziałem w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej albo organizowanych przez Państwową Straż Pożarną ćwiczeniach, w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 5) ratowników górskich, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 6) członków specjalistycznych organizacji ratowniczych – Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego lub Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, których śmierć nastąpiła w związku z wykonywaniem działań ratowniczych podejmowanych w ramach ratownictwa górskiego w warunkach zagrażających życiu i zdrowiu, przed dniem 1 stycznia 2012 r.

2. W przypadku gdy członek rodziny uprawniony do świadczenia pieniężnego pobiera emeryturę lub rentę, lub uposażenie w stanie spoczynku, lub uposażenie rodzinne przewidziane w odrębnych przepisach, wypłaca się świadczenie wyższe albo świadczenie wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Wybór świadczenia pieniężnego nie pozbawia osoby uprawnionej innych świadczeń i uprawnień przysługujących emerytom i rencistom przewidzianych w odrębnych przepisach.

3. W przypadku gdy rodzic uprawniony do świadczenia pieniężnego pobiera emeryturę lub rentę, lub uposażenie w stanie spoczynku, lub uposażenie rodzinne przewidziane w odrębnych przepisach, z wyłączeniem renty rodzinnej lub uposażenia rodzinnego po tym samym zmarłym, co świadczenie pieniężne, wypłaca się świadczenie pieniężne oraz odpowiednio emeryturę lub rentę, lub uposażenie w stanie spoczynku, lub uposażenie rodzinne.

4. Prawo do świadczenia pieniężnego przysługuje od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy osobie uprawnionej, o której mowa w ust. 1, jeżeli złoży wniosek o jego przyznanie w terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy osoba ta spełnia warunki do jego przyznania.

5. W przypadku gdy osoba uprawniona, o której mowa w ust. 1, spełni warunki do przyznania świadczenia pieniężnego po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, świadczenie pieniężne przysługuje od dnia spełnienia warunków do jego przyznania, jeżeli osoba ta złoży wniosek o jego przyznanie w terminie roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

6. Przy ustalaniu wysokości świadczenia pieniężnego dla członków rodziny funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu, Urzędu Ochrony Państwa oraz Służby Celnej przyjmuje się obowiązujące na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego datę złożenia wniosku o przyznanie świadczenia pieniężnego przeciętne uposażenie, o którym mowa w:

- 1) art. 114 ust. 3 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Urzędu Ochrony Państwa;
- 2) art. 223 ust. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Służby Celnej;
- 3) art. 162 ust. 14 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa, w odniesieniu do świadczenia pieniężnego po zmarłym lub zaginionym funkcjonariuszu Biura Ochrony Rządu.

Art. 26. Pierwsza wypłata świadczeń pieniężnych nastąpi nie później niż w terminie 3 miesięcy od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym niniejsza ustawa weszła w życie.

Art. 27. Sprawy wszczęte i niezakończone przed rejonowymi komisjami lekarskimi, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 22, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzone są na dotychczasowych zasadach. Czynności podjęte w tych sprawach pozostają w mocy.

Art. 28. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 32 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 15 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 32 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 29. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*